

Jens-Frederik Nielsen
Medlem af Inatsisartut, Demokraterne

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 87/2022– vedrørende folkeskoleområdet

17-05-2022
Sagsnr. 2022 - 9979
Akt nr. 19967994

Kære Jens-Frederik,

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Tak for dine spørgsmål, som du har stillet i henhold til Inatsisartuts forretningsorden. Jeg vil besvare dem herunder.

1. Hvordan sikrer Naalakkersuisut, at kommunerne overholder alle regler og love inden for folkeskoleområdet?

Svar:

Folkeskolen er et kommunalt anliggende uden for Selvstyrets almindelige instruktionsbeføjelse. I den gældende folkeskolelov¹ fremgår det, at Naalakkersuisut skal føre tilsyn med kommunalbestyrelsens forvaltning af folkeskoleloven.

Naalakkersuisut skal jf. § 37 stk. 1 i Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen føre tilsyn med kommunernes forvaltning af loven. I bestemmelsens stk. 2 er det fastsat, at "Naalakkersuisut kan afkræve kommunalbestyrelsen oplysninger, der anses for nødvendige for at kunne varetage sine opgaver efter denne Inatsisartutlov".

Omfanget og arten af Naalakkersuisuts tilsynspligt med folkeskolen er beskrevet i bemærkningerne til Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december om folkeskolen. Heri er anført:

"Kompetencen til at afkræve kommunalbestyrelsen oplysninger, der må anses for nødvendige for at varetage Naalakkersuisuts opgave efter loven, omfatter både Naalakkersuisuts tilsynsopgave og de opgaver, der i øvrigt påhviler Naalakkersuisut i henhold til lovens bestemmelser. Det kan dreje sig om oplysninger vedrørende antallet af elever i bestemte aldersgrupper på hver skole, antallet af elever, der modtager specialundervisning, antal elever pr. lærer, jf. § 35, resultater af prøver og tests, udarbejdelse af handleplaner, jf. § 19 og oplysninger vedrørende kommunalbestyrelsens tilsyn med skolen.

For så vidt angår lærerne, kan oplysningerne også omhandle antal børn fordelt på lærere ud fra lærernes uddannelses- og kvalifikationsmæssige baggrund. Dette for også at kunne vurdere fordelingen af lærere med læreruddannelse i forhold til antallet af lærere med anden baggrund sammenholdt med antallet af elever.

Bestemmelsen benyttes i praksis som grundlag for udarbejdelse og fremsendelse af de såkaldte 1. oktober-indberetninger, som består af en række oplysninger, der spænder fra

¹ Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen med efterfølgende ændringer

resultater af trintest til gennemførte lærertimer m.v. Det er imidlertid hensigten, at disse fremover udarbejdes i sammenhæng med kvalitetsrapporterne, jf. § 49.

Endvidere skal Naalakkersuisut også have mulighed for at påse, hvordan kommunalbestyrelsen fører tilsyn med de enkelte skoler.”

a. Hvor ofte og hvordan udfører Naalakkersuisut kontrol med kommunerne på dette område?

Svar:

Opsummerende kan således siges, at Naalakkersuisuts tilsyn i praksis varetages på disse overordnede måder:

- Indsamling af data og statistik om folkeskolen herunder 1. oktober-indberetninger, trintestresultater, prøveresultater. Uddannelsesstyrelsen indsamler hvert år disse oplysninger på vegne af Naalakkersuisut.
- Ved at afkræve kommunalbestyrelsen informationer om forhold, der anses for nødvendige i forhold til konkrete problematikker, som Departementet for Uddannelse er blevet opmærksomme på af egen drift eller fordi brugere eller andre instanser har påpeget eventuelle problematiske forhold.
- Løbende dialog ved møder, kurser, konferencer, rådgivning, vejledning m.v.

Det dialogbaserede tilsyn skal sammenholdes med det forhold, at lovgivningen ikke har udstyret Naalakkersuisut med egentlige retlige instrumenter til at intervenere i kommunalbestyrelsens beføjelser.

Som led i det dialogbaserede tilsyn er Uddannelsesstyrelsen endvidere i løbende dialog med de kommunale skoleforvaltninger gennem flere årlige telefonmøder samt enkelte fysiske møder, hvor også lovgivningsmæssige spørgsmål bliver taget op til drøftelse. Derudover tager man både pædagogiske og lovgivningsmæssige spørgsmål op til diskussion på de årlige skoleledermøder og på kurser afholdt af Institut for Læring og Uddannelsesstyrelsen, hvor f.eks. nye lovgivningsmæssige initiativer bliver fremlagt og drøftet indgående. Endelig bliver Uddannelsesstyrelsen løbende kontaktet af eksempelvis forvaltninger, skoleledere, lærere, skolebestyrelsesmedlemmer, forældre mv., såfremt der er tvivlsspørgsmål om, hvordan forskellige lovgivninger og aftaler skal fortolkes og føres ud i livet. Man kan således sige, at det dialogbaserede tilsyn om kommunernes varetagelse af Inatsisartutloven også omfatter løbende rådgivning og vejledning i, hvordan gældende lovgivning skal fortolkes og efterleves.

b. Er det i den forbindelse Naalakkersuisuts opfattelse, at alle kommuner konsekvent overholder alle gældende regler og al gældende lovgivning på området?

Naalakkersuisut fører ikke statistik over antallet af sager, hvor kommunerne ikke har overholdt gældende regler og lovgivning på området. De sager, som Departementet for Uddannelse har reageret på, kan eksempelvis handle om kommunernes efterlevelse af undervisningspligten, hvor der er elever, der ikke modtager det lovpligtige undervisningstilbud, tildelte timetal, der er under lovens minimumstimetal, mistanker om brud på kriminalloven overfor børn, forældrehenvendelser om undervisningen m.v.

c. Hvilke konsekvenser har Naalakkersuisut mulighed for at indføre overfor kommunerne såfremt regler og lovgivning ikke bliver overholdt?

Svar:

Lovgivningen har ikke udstyret Naalakkersuisut med egentlige sanktionsmuligheder eller retlige instrumenter til at håndhæve tilsynet med folkeskolen, hvorfor eventuelle problematiske forhold ofte søges løst gennem dialog.

Såfremt der konstateres problematiske forhold i forhold til at efterleve folkeskolelovens bestemmelser eller andet, anmodes kommunerne om at redegøre for sagen, og bliver henstillet at bringe eventuelle problematiske forhold i orden i overensstemmelse med lovgivningen.

Naalakkersuisut kan endvidere vælge at henlede opmærksomheden på et eller flere områder, man anser for problematisk eller som kræver forbedring eller udvikling. Hvis kommunalbestyrelsen ikke efterkommer henstillingen, vil Naalakkersuisut kunne indbringe spørgsmålet for Tilsynsrådet for Kommunerne.

2. Vurderer Naalakkersuisut, at afgørelser truffet i Folkeskolen – eksempelvis af skolelederen – er omfattet af Sagsbehandlingsloven? Svaret bedes begrundet.

Svar: Sagsbehandlingsloven gælder alle dele af den offentlige forvaltning, herunder også de kommunale folkeskoler. Sagsbehandlingsloven fastsætter regler om eksempelvis inhabilitet, vejledning, dokumentation, aktindsigt, begrundelse. Lovens regler er bl.a. med til at sikre, at afgørelser bliver truffet på et oplyst og sagligt grundlag. En skoleleders afgørelse vil i den forbindelse være omfattet af sagsbehandlingsloven, såfremt der er tale om en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Herved forstås en udtalelse, der fastslår, hvad der er eller skal være ret i et foreliggende tilfælde. Derimod vil en skoleleders beslutninger i form af såkaldt faktisk forvaltningsvirksomhed ikke være omfattet af sagsbehandlingsloven. Herved forstås de beslutninger, som skolelederen træffer som led i den praktiske udførelse af skolelederens arbejdsopgaver. Det omfatter typisk undervisning, vejledning, karaktergivning m.m., herunder navnlig måden opgaverne udføres på. Tilsvarende gælder procesbeslutninger, hvorved forstås midlertidige beslutninger, der træffes som led i sagsbehandlingen, og ligeledes eventuelle privatretlige dispositioner som f.eks. indgåelse af kontraktforhold.

3. Hvilke klagemuligheder har forældre/værger såfremt de er af den opfattelse af den enkelte skole eller den enkelte kommune ikke lever op til gældende regler og love?**Svar:**

Bestemmelserne om klageregler fremgår af § 52 i Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen. Klagereglerne er yderligere beskrevet i bemærkningerne til loven.

I første instans skal forældre/værger rette eventuelle klager til skolelederen. Såfremt der er utilfredshed med skolelederens beslutning, kan klageren inden for 4 uger indbringe denne over for kommunalbestyrelsen.

Beslutninger, som træffes af skolebestyrelserne på de enkelte skoler vedrørende undervisningens organisering, kan ikke påklages til anden myndighed. Skolebestyrelsens beslutninger er dog underlagt kommunalbestyrelsens tilsyn.

4. Har Naalakkersuisut for nylig foretaget en undersøgelse af, hvor mange skoler, der lever op til dokumentationskravene beskrevet i § 15, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 2 af 9. januar 2009 om evaluering og dokumentation i folkeskolen?

Svar:

Naalakkersuisut har ikke foretaget en sådan undersøgelse, og indhenter ikke data vedrørende antal planlagte og gennemførte undervisningstimer for den enkelte elev. Disse oplysninger fremgår af de enkelte elevers eget vidnesbyrd fra 1. til 10. klasse (Angusakka ark 3). Det er i øvrigt en del af kommunalbestyrelsens tilsynspligt at påse, at skolerne overholder lovgivningen herunder bestemmelserne i nævnte bekendtgørelse.

På vegne af Naalakkersuisut indhenter Uddannelsesstyrelsen hvert år 1. oktober-indberetninger, som bl.a. indeholder oplysninger om de enkelte skolars planlagte timetal for de enkelte fag på hvert klassetrin.

a. I bekræftende fald ønsker jeg en oversigt over, hvor mange skoler der overholder dokumentationskravene.

b. I afkræftende fald ønsker jeg at vide, hvornår man man påtænker at undersøge, hvorvidt de enkelte skoler overholder dokumentationskravene.

Svar:

b. Naalakkersuisut har ingen aktuelle planer om at igangsætte en undersøgelse af, hvor mange skoler, der lever op til dokumentationskravene beskrevet i § 15 stk. 2 i bekendtgørelse nr. 2 af 9. januar 2009 om evaluering og dokumentation i folkeskolen.

5. Ifølge studieordningen på læreruddannelsen er der ikke undervisning i forvaltningslære. Har Naalakkersuisut planer om at ændre på dette? Svaret bedes begrundet.

Svar:

Ifølge "Inatsisartutlov nr. 14 af 12. juni 2019 om videregående uddannelser" skal nye studieordninger, som beskriver indholdet af bla. en læreruddannelse, sendes til departementet til høring. Loven giver derved ikke Naalakkersuisut instruktionsbeføjelser til at bestemme indholdet af læreruddannelsen.

Med venlig hilsen

Peter Olsen